

De Stemming van 13 maart

Na zaterdagavond is er electoraal duidelijk wat veranderd. VVD en PVV stijgen samen 5 zetels, terwijl de andere partijen min of meer in gelijke mate dalen.

Door de gebeurtenissen van zaterdag zien we twee belangrijke ontwikkelingen. Het onderwerp integratie en immigratie staat bij de kiezers ineens een stuk hoger op de agenda. En dat zijn onderwerpen waar PVV en VVD het beter doen dan de andere partijen (met name de linkse). Daarnaast zag men Rutte even als premier in een kordate rol, waar het overgrote deel van de Nederlanders achter staat. (Zo scoorde Wouter Bos het hoogst toen hij in het najaar van 2008 de ABNAmro in een weekend redde). Daardoor zien we nu meer kiezers die de VVD als tweede keuze hadden, nu de VVD als eerste keuze te nemen.

Bij de PVV-kiezers zien we dat ze door de gebeurtenissen een extra impuls hebben gekregen om PVV te stemmen.

We zien tevens dat het aandeel zwevende kiezers dit weekend meer dan 10% is gedaald. Dat is het sterkst het geval bij de PVV-kiezers.

De stijging van VVD en PVV heeft ook als gevolg dat de combinatie van de overige 5 grotere partijen (CDA+D66+GroenLinks+SP+PvdA) weer in de richting van de 75 zetels daalt.

zetels	TK2012	10-3 2017	13-3 2017	Versch. t.o.v. vorige	Versch met TK2012	Eerste Kamer
VVD	41	24	27	3	-14	13
PVV	15	22	24	2	9	9
CDA	13	22	21	-1	8	12
GroenLinks	4	20	19	-1	15	4
D66	12	17	16	-1	4	10
SP	15	15	14	-1	-1	9
PvdA	38	9	9		-29	8
ChristenUnie	5	5	5			3
50PLUS	2	5	4	-1	2	2
Partij voor de Dieren	2	4	4		2	2
SGP	3	3	3			2
DENK		2	2		2	
Forum voor Democratie		2	2		2	
VNL		0	0			
Andere partij			0			1
Totaal	150	150	150			75
VVD+PvdA	79	33	36	3	-43	21
VVD+PVV	56	46	51	5	-5	22
VVD+CDA+D66	66	63	64	1	-2	35
VVD+CDA+D66+PvdA	104	72	73	1	-31	43
VVD+CDA+D66+SP	81	78	78		-3	44
VVD+CDA+D66+GroenLinks	70	83	83		13	39
VVD+CDA+D66+ChristenUnie	71	68	69	1	-2	38
CDA+D66+GroenLinks+PvdA+SP	82	83	79	-4	-3	43

Aan de kiezers zijn een serie onderwerpen voorgelegd met de vraag of ze het erg belangrijk vinden in relatie tot de keuze van aanstaande woensdag. Duidelijk is het grote verschil in beantwoording tussen de kiezers van de verschillende partijen.

Vindt dit onderwerp erg belangrijk in relatie tot de keuze van aanstaande woensdag

verticaal gepercenteerd	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50PLUS
Bestrijding van terrorisme	47%	80%	50%	57%	19%	36%	33%	25%	61%
Betaalbaarheid van de gezondheidszorg	45%	64%	25%	43%	31%	42%	70%	36%	81%
Opkomen voor de Nederlandse normen en waarden	44%	81%	41%	65%	11%	15%	23%	16%	63%
De aanpak van integratie en immigratie	44%	84%	43%	44%	15%	19%	26%	17%	62%
Bestrijding van criminaliteit	40%	78%	46%	43%	11%	27%	31%	16%	64%
Op peil houden van sociale zekerheid	32%	39%	11%	27%	13%	44%	64%	39%	57%
Verbeteren van de koopkracht van de Nederlandse huishoudens	30%	47%	29%	21%	11%	31%	48%	15%	58%
Op welke wijze er met vaste en flexibele contracten wordt omgegaan	28%	32%	20%	26%	17%	33%	43%	31%	40%
Investeren in defensie	27%	40%	35%	43%	12%	13%	12%	4%	25%
De relatie met de Europese Unie	27%	30%	21%	23%	46%	35%	8%	30%	4%
Hoogte van pensioenen en pensioenleeftijd	25%	50%	14%	21%	5%	14%	51%	11%	88%
Meer geld voor onderwijs	25%	19%	14%	16%	47%	24%	32%	32%	18%
Meer aandacht voor natuur en milieu	23%	8%	7%	11%	41%	27%	26%	63%	15%
Vernieuwing van de democratie	14%	29%	8%	8%	8%	7%	8%	5%	23%
Verminderen van de files	8%	11%	15%	9%	3%	3%	4%	7%	16%
Totaal	459%	692%	379%	457%	290%	370%	479%	347%	675%

- volgende pagina

Ten slotte wordt getoond wat de kiezers gaan stemmen die integratie en immigratie als heel belangrijk beoordelen bij hun stemkeuze. Dan zien we goed dat de PVV op dat punt hoog scoort.

Wat stemmen de kiezers die integratie en immigratie als heel belangrijk beoordelen bij hun stemkeuze

<i>Verticale percentages</i>	Alle kiezers	Vinden I&I Heel belangrijk
VVD	18%	18%
PVV	16%	34%
CDA	14%	14%
GroenLinks	13%	4%
D66	11%	3%
SP	10%	7%
PvdA	6%	3%
ChristenUnie	3%	2%
50PLUS	2%	4%
Partij voor de Dieren	3%	2%
Overig	5%	9%
Totaal	100%	100%